

FAKULTNÍ NEMOCNICE BRNO
A LÉKAŘSKÁ FAKULTA
MASARYKOVY UNIVERZITY

**KLINIKA DĚTSKÉ
ANESTEZIOLOGIE
A RESUSCITACE**

Nikdy není pozdě....

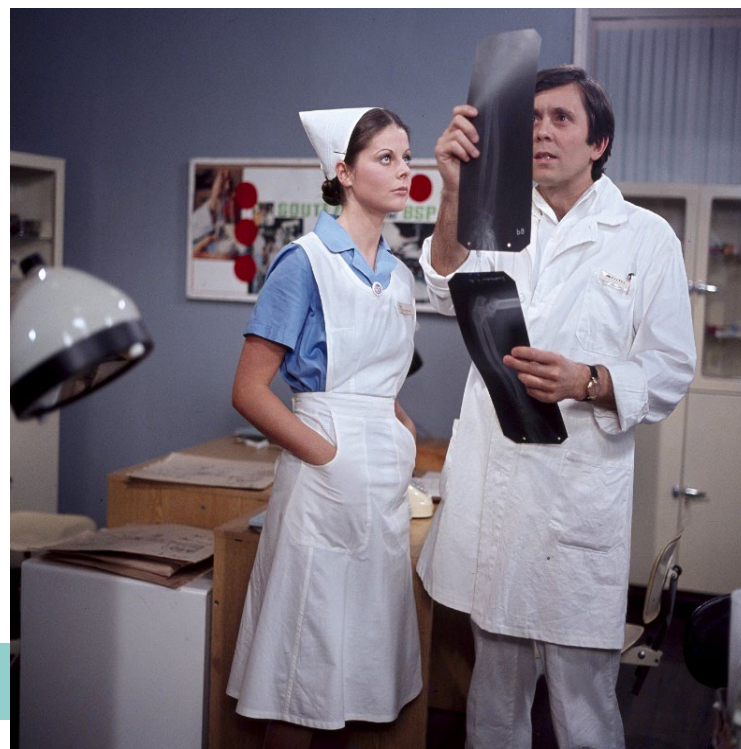
aneb comeback ke studiu před padesátkou

Zuzana Foralová

F FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BRNO

**M U N I
M E D**

- Florence Nightingale položila pevné základy ošetrovatelství, inspirují nás dodnes
- Profese sester má nepostradatelné místo v lidské společnosti již stovky let a zřejmě tomu nebude jinak, změna postavení všeobecné sestry – partnerské pozice s lékaři v péči o pacienta
- S příchodem nových postupů (EBP), techniky a technologie se neustále zvyšují nároky na poskytování ošetrovatelské péče a současně také na vzdělanost sestry

Změna vzdělávacího systému sester v ČR

- Vzdělávání sester se po vstupu ČR do EU **zásadně změnilo**. Změny vyšly z nutnosti sjednocení vzdělávání v celé EU tak, aby byl možný volný pracovní pohyb po všech členských státech EU.
- **Zákon č.96/2004 Sb.** O podmínkách získávání a uznání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých zákonů.
- Zdravotní sestra byla na SZŠ nahrazena oborem zdravotnický asistent.
- Získání **odborné způsobilosti** pro výkon povolání všeobecné sestry se přesunulo na **vyšší odborné školy zdravotnické nebo VŠ a univerzity**.

Časová osa vysokoškolského vzdělávání sester v ČR

- 1960 – UK v Praze - první vysokoškolské vzdělávání sester (dvouoborové – péče o nemocné a psychologie a později pedagogika). Pro učitelky ošetrovatelství, denní a dálková forma.
- 1987-1994 jednooborové studium péče o nemocné na UK v Praze, které bylo určeno především (hlavní a vrchním sestram).
- 1995 - UK (3. LF) – první bakalářský program pro sestry.
- **LF MU Brno**, Ostravská univerzita otevírají bakalářské programy pro všeobecné sestry.
- Postupné rozšiřování nabídky univerzitního vzdělávání sester po celé ČR.
- V současnosti je vysokoškolské vzdělání pro sestry v ČR velmi rozmanité. Na univerzitách je možné studovat bakalářské, magisterské a doktorské programy zaměřené na ošetrovatelství.

LF MUNI

navazující magisterský studijní program Intenzivní péče

Věková struktura uchazečů o přijetí do studijního programu **Intenzivní péče** v rámci současné akreditace studijního programu mezi lety 2019 a 2024:

Největší podíl uchazečů tvoří věková skupina **23–25 let** (32,9 %), následovaná skupinou 35 a více let (25,2 %).

- Zdroj: Statistická data studijního programu

Statistika uchazečů ve věku 45 a více

Rok	Počet uchazečů	Přijato
2020	5	3
2021	1	0
2022	2	2
2023	6	3
2024	4	3

- **Nejstarší** uchazeč – 53 let
- Úspěšně dokončené studium ve **věku 45+** celkem **5 studentů**.
- Nejčastějšími **důvody pro ukončení studia v kombinované formě** : neslučitelnost náročného studia s pracovním vytížením a to zpravidla ve všech věkových kategoriích.

Zdroj: Statistická data studijního programu

Význam vysokoškolského vzdělání sester

Nezbytný krok k zajištění kvality a efektivity zdravotní péče v moderním zdravotnickém systému.

Ideální model - sestry s vyšším stupněm vzdělání + zkušené sestry z praxe.

Význam v oblasti vědecké práce a výzkumu..

Důležité je rozdělení rolí v týmu - dle získaných kompetencí
Sestry se SŠ vzděláním - bohaté praktické zkušenosti!

Návaznost na postgraduální studium - rozvoj ošetrovatelské vědy a implementace nových metod a postupů do praxe..

VŠ sestry - významnou přidanou hodnotu.

Motivace sester ke studiu na VŠ v kombinované formě

Osobní motivace

- **Seberealizace:** touha překonat osobní limity a dosáhnout dlouhodobých životních cílů.
- **Naplnění dlouho odkládaných snů:** často se jedná o možnost, kterou si sestry nemohly dovolit v mládí.
- **Inspirace pro děti a rodinu:** studium jako pozitivní příklad pro mladší generace.
- **Potřeba uznání:** v rámci pracovního kolektivu a zvýšení profesní prestiže.

Profesní důvody

- **Přizpůsobení se změnám v oboru:** moderní technologie a inovace.
- **Získání odborné specializace:** studium umožňuje získat kvalifikaci pro specializované role (např. v intenzivní péči, geriatrici, nebo managementu).
- **Příklady z praxe:** role vzorů - úspěchy zkušených kolegyň ve vyšších pozicích motivují ostatní ke studiu.
- **Zlepšení pracovních podmínek:** přínos pro management, spolupráce v nastavování a poskytování oš. péče.
- **Kariérní postup**

Motivace sester ke studiu na VŠ v kombinované formě

Networking a spolupráce

- **Navázání kontaktů s kolegy v oboru.** Tyto profesní sítě mohou být cenné pro budoucí spolupráci, sdílení znalostí zkušeností a tím i zvýšení kvality poskytované péče a hledání pracovních příležitostí.
- **Navázání kontaktů s akademickými pracovníky** – spolupráce na výzkumných projektech, obohacování se navzájem (provázání teoretických znalostí + poznatky z praxe).

Možné limitace ke studiu na VŠ v kombinované formě

- **Časová náročnost:** plný úvazek ve třisměnném provozu.
- **Osobní závazky:** Rodinné a osobní povinnosti mohou omezovat čas a energii na studium. Konflikt mezi osobním a profesním životem může vést k tomu, že se rozhodnou vzdělávání odložit.
- **Psychická zátěž:** kombinace práce a studia může vést k vysoké úrovni stresu a únavy, což může ovlivnit výkonnost v obou oblastech.
- **Obavy z akademického prostředí:** náročnost vysokoškolského studia, adaptace na nové formy studia, práce s PC, cizí jazyky, digitalizace.
- **Podpora zaměstnavatele:** ne vždy dostatečná podpora zaměstnavatele (neochota umožnit flexibilní pracovní dobu,...)
- **Finanční náklady:** placení ubytování, volno v práci atd.

Příběh Marie

- Zdravotní sestra, absolventka SZŠ (1995)
- V 19ti letech nástup do prvního zaměstnání
- První dítě, druhé dítě
- Návrat do praxe po 6ti letech
- Specializační vzdělávání, certifikované kurzy

Cesta ke studiu

- Touha po dalším vzdělávání
- Aktivní účast na odborných konferencích
- Narůstající počet VŠ vzdělaných kolegyň
- Velké děti – osamostatněné, odrostlé
- Budoucnost – mentoring
- Prodlužující se doba odchodu do důchodu

Cesta ke studiu

- Obavy, předsudky – nejsem na studium už stará?
- Strach ze selhání (zaměstnání, rodina, přátelé..)
- Praktické problémy – kombinace práce na plný úvazek a studia, péče o rodinu, finanční náročnost
- Podpora – rodina, kolegové, přátelé, zaměstnavatel

➤ První měsíce byly nejtěžší – anatomie, fyziologie, farmakologie, biofyzika...

➤ Nové předměty - EBP, výzkum v ošetrovatelství.....

➤ První zkoušky – čerpání dovolené, žádné řízky na oběd 😊

➤ Psaní seminárních prací, citační styl, bakalářská práce...

➤ Po třech letech usilovného studia a mnoha víkendech strávených učením se Marie úspěšně absolvovala bakalářské studium.

Inspirace

- Příběh Marie může být inspirací pro všechny, kteří se možná obávají změny, ale vědí, že jejich práce si zaslouží více než jen rutinní vykonávání povinností.
- Její příběh důkazem, že nikdy není pozdě na to, stát se lepší verzí sebe samého a přispět tak k pozitivnímu vývoji ve zdravotnictví.

Američanka Nola Ochs - bakalářské studium v 95 letech a následně ve věku 98 let získala magisterský titul.

Co závěrem?

- Populační křivka klesá.
- Na jednom pracovišti se běžně potkávají 3 generace sester.
- Potřeba **propojení generací** - kvalitní ošetrovatelská péče.
- **Mladé sestry:** Přinášejí nové vědomosti a technologické dovednosti.
- **Zkušené sestry:** Nabízejí hlubokou praxi, efektivní pracovní přístup a morální hodnoty.

NIKDY NENÍ POZDĚ !!!

VĚK JE JEN ČÍSLO – SCHOPNOSTI A ODHODLÁNÍ

JSOU SKUTEČNÝM MĚŘÍTKEM.

Děkuji za pozornost

1. Ministerstvo zdravotnictví ČR. (2023). *Průvodce vzděláváním zdravotnických pracovníků v ČR.*
2. Evropská směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací.
3. Bennet, R. J., & Hogan, J. (2016). *Adult Learning and Health Professions Education.*